

Basislessen bewegingsonderwijs in de speelzaal

Er is een nieuwe methode uit: *Basislessen Bewegingsonderwijs in de speelzaal*. Een aanvulling op de methode *Basislessen Bewegingsonderwijs* en bedoeld voor kinderen van 2 tot 7 jaar. Een bruikbare methode schrijven voor de speelzaal is lastig. Vrijwel elke speelzaal in Nederland is anders van vorm en grootte en beschikt over verschillende materialen. Bij veel 'standaard' ideeën reageren leerkrachten regelmatig met: 'Dat kan bij ons niet.' of 'Daar hebben we de ruimte of materialen niet voor.' Toch is naar de mening en ervaring van de auteurs op de meeste scholen veel mogelijk. De methode beschrijft de ideeën die de auteurs de afgelopen 25 jaar opdeden als vakleerkracht op hun scholen, als opleiders op pabo en ALO en binnen nascholingstrajecten. Hun credo luidt daarbij: vakmanschap en enthousiasme vergroten, 'gedoe' verkleinen. Bij het tot stand komen zijn ze niet over een nacht ijs gegaan. Over een periode van twee jaar zijn alle lessen in vijftien zalen uitgetoetst; zowel door de schrijvers als door andere (vak) leerkrachten. De feedback heeft steeds geleid tot verbetering van de conceptversies van de lessen. Ook zijn er zeer veel foto's gemaakt, waarvan er meer dan 800 zijn afgebeeld in deze methode.

Uitgangspunten

- Jong geleerd is oud gedaan
Een waarheid als een koe, als het gaat om leren spelen en bewegen. Op een basisschool zou bewegingsonderwijs aan kleuters minstens zo belangrijk moeten zijn als aan de hogere groepen. Op de meeste scholen hebben de groepen 3 t/m 8 echter meer ruimte, meer materialen en vaker een vakleerkracht ter beschikking dan de groepen 1 en 2. De nieuwe methode kan een leidraad zijn voor de lessen van de vakleerkracht zelf, die in het algemeen weinig ervaring heeft met het lesgeven aan kleuters in een speelzaal, maar ook voor een vakleerkracht in een begeleidende rol naar groepsleerkrachten. Ook voor groepsleerkrachten biedt de methode veel steun. De methode bestaat uit veertien lessen of basisopstellingen. Deze lessen zijn boeiend en gedifferentieerd genoeg om tussen de vier en de acht keer in een schooljaar te herhalen.
- De vaste structuur
van de les 'werken in groepen' bestaat uit de volgende activiteiten (leerlijnen):
Vak 1: bobbelbaan (balanceren, springen, hardlopen en rollen).
Vak 2: klimmen.
Vak 3: stoei-, tik- of doelspel.
Vak 4: jongleren, mikken of balanceren.

Auteurs:

Wim van Gelder, Bastiaan Goedhart en Hans Stroes

Uitgever:

(2015) Druk in beweging

ISBN:

9789082363203

Aardig detail is dat in elke les een bobbelbaan wordt gedaan. Bobbelbanen zijn zogenaamde (zachte) hindernisbanen. Banen met veel hindernissen en matten. Zij nemen een prominente plek in bij deze methode. Waarom?

- Zeer gevarieerd.
- Enorm intensief.
- Leuk!
- Leerzaam.

• Gebruik materiaal

Bij de beschrijving van de lessen is uitgegaan van de (standaard) uitrustingen die voorhanden waren in de zalen waar de foto's zijn genomen. Al deze zalen hadden minimaal vijf matten tot hun beschikking. Met acht matten of met zes matten en een dikke(re) mat zijn alle opstellingen probleemloos en rijk neer te zetten. Met minder dan vier matten wordt een aantal situaties gevaarlijker of minder uitdagend.

• Groeperingsvorm

Voor elke les zijn er overwegingen beschreven met betrekking tot de groeperingsvorm. Denk aan de activiteit stoeien, waarbij de richtlijn geldt dat kinderen met een groot verschil in kracht en/of gewicht niet met elkaar mogen stoeien. Ook voor andere activiteiten zijn overwegingen beschreven die van belang zijn voor de sociale veiligheid en/of de spel- en beweegmogelijkheden van de kinderen.

• Veel kinderen

Veel scholen hebben te maken met een groot aantal kinderen in een kleine ruimte. Er worden suggesties gedaan met betrekking tot het aantal groepen waarin de kinderen gaan werken (2, 3, 4 of 5) en m.b.t. het aanbieden van een (extra) activiteit in de kleine ruimte.

Veiligheid

Onder de algemene kop 'Veiligheid' worden de aandachtspunten beschreven met betrekking tot het neerzetten van materiaal, schoeisel, e.d.

• Vijf zalen met vijf plattegronden

Elke les begint met vijf plattegronden met foto's van vijf verschillende speelzalen met verschillende vormen en oppervlakken. Je kiest de foto en plattegrond die het meest op de speelzaal lijkt waar de les uitgevoerd gaat worden. Je kunt ook ideeën op door de plattegronden en voorbeelden van de andere zalen te bekijken.

Al met al een mooie invulling voor de leerlingen in deze leeftijdscategorie.

In het praktijkkatern van LO 5 komt een artikel waarin je aan de hand van een voorbeeld en veel foto's inzicht krijgt in hoe de methode en de zaal te gebruiken zijn. ■

Hans Dijkhoff